

Familiestyrelsen
Att. Jens Roos
familiestyrelsen@famstyr.dk
jero@famstyr.dk

16. august 2006

Høringssvar på betænkning nr. 1475 afgivet af udvalget om forældremyndighed og samvær ”Barnets perspektiv” inkl. udkast til forældremyndighedslov

Ældre Sagens kommentarer vedrører bedsteforældres retsstilling i forbindelse med afgørelser om samvær med andre end barnets forældre, som de er beskrevet i kapitel 6 i betænkningen og § 19 i lovudkastet.

Som det fremgår af betænkningen, er det i dag ikke muligt at fastsætte samvær med andre end forældre. Såvel i 1983 som i 1994 har udvalget om forældremyndighed arbejdet med denne problemstilling.

Et mellemeuropæisk samarbejde om familieret har resulteret i en konvention – Kontaktkonventionen – hvor et af resultaterne er, at et barn skal have ret til kontakt med personer, som det har familiemæssige bånd til. Disse bånd kan være både genetiske - fx bedsteforældre eller søskende - og de facto, dvs. sociale.

Disse persongrupper har ikke ret til at opnå kontakt/samvær med barnet, men ret til at søge om at opnå kontakt/samvær. Modsat forældre, der som udgangspunkt har ret til at opnå og opretholde kontakt/samvær. Kun såfremt kontakten/samværet skønnes skadelig for barnet, kan denne begrænses af myndighederne eller gøres overvåget.

Det er Ældre Sagens opfattelse, at det er positivt, at både betænkning nr. 1475 og lovudkastet nu lægger op til, at der efter en konkret myndighedsvurdering *kan* gives samvær til fx bedsteforældre, uanset at forældremyndighedens indehaver modsætter sig dette, jf. udkastets § 19, stk. 2.

Samværet med bedsteforældre og andre nærstående bør efter betænkningen kun gives, hvis kontakten må anses for værdifuld for barnet - uanset modstand fra forældremyndighedens indehaver. Der skal desuden - allerede før forældrenes samlivsophævelse eller før kontakten med samværsforældren blev afbrudt - være etableret et nært forhold mellem barnet/børnene og de pågældende.

Men samvær med bedsteforældre og andre nærstående kan efter § 19, stk. 2 kun fastsættes i ganske særlige tilfælde, hvor den forælder, som *ikke* har barnet boende, heller ikke har samvær og - via dette samvær - kan sørge for at etablere kontakt mellem barn/børn og nærstående som fx bedsteforældre.

Konklusion

Ældre Sagen mener, at § 19 er et skridt på vejen mod en egentlig ret - både juridisk og etisk - for typisk bedsteforældre til at *opnå mulighed for samvær* med barnebarn/børnebørn i forbindelse med konfliktskilsmisser, hvor forældremyndighedens indehaver modsætter sig dette samvær.

Samværsmuligheden er imidlertid snævert afgrænset i § 19, stk. 2 og kan kun fastsættes i ganske særlige tilfælde.

Det er Ældre Sagens opfattelse, at *udgangspunktet* i stedet bør være, at andre end forældremyndighedens indehavere, som står barnet nær, har en ret - både juridisk og etisk - til at have samvær med barnet. Er de ikke egnede eller vil samværet skabe problemer for barnet kan myndighederne altid afslå at give dem samvær med en eller flere konkrete begrundelser.

Hertil kommer, at forældre - og særlig enlige forældre - ofte er hårdt pressede rent arbejdsmæssigt. Barnet/børnene vil derfor som udgangspunkt kunne have stor glæde af kontakten med typisk bedsteforældre. Mange bedsteforældre er i dag ungdommelige, veluddannede og velfungerende både socialt og psykisk og kan være et værdifuldt tilskud i barnets liv. De vil kunne skabe et "fortrolighedsrum" for børn med travle forældre og bidrage til en god kontakt mellem generationerne.

Det er derfor Ældre Sagens mening, at bedsteforældre og andre nærstående som udgangspunkt bør have en ret til samvær, som kun kan fratages dem, hvis konkrete forhold taler imod.

Med venlig hilsen

Margrethe Kähler
Ældrepolitisk konsulent